

NOVA DOBA

Državna licejska knjižica

v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Vendar enkrat.

Zadnji čas se obnaša Radič tako izzivalno napram Beogradu in ščuva množico proti edinosti države, da je morala vlada nekaj ukreniti. Ministrski svet je imel 18. tm. na dvoru sejo pod predsedstvom kralja. Minister notranjih del Vujičić je podal poročilo o položaju v državi zlasti o prilikah po sobotnem govoru Radiča, ki ni le nesramno hujskal proti državi temveč je blatil tudi kraljico. V debato so posegli vsi člani kabineta in tudi ministrski predsednik Pašić. Sklenilo se je, da naj se zahteva od imunitetnega odbora, da sklepa o predlogu ministra pravde, ki zahteva izročitev Radiča sodišču.

Imunitetni odbor je imel 19. tm. sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da se izroči poslanec Radič in Adžija radi skupno zagrešenega tiskovnega delika, nadalje Radiča, Mačeka, Košutica, dr. Korževića in Predavaca radi zločina veleizdaje sodišču. V soboto pride poročilo imunitetnega odbora v razpravo v narodni skupščini. Pričakuje se, da bodo Radič in njegovi tovariši aretirani v soboto ali v nedeljo.

Vendar enkrat mora vsiklikniti vsak dober državljani. Ako bi vlada storila tak sklep že veliko popreje, bi ne bilo takega razburjenja med hrvatskim delom našega naroda. Človek, ki ne dela družega, kakor da seje razdor in sovražstvo, ščuva nevedno ljudstvo proti vladi in državi, blati našo kraljevsko hišo, ne zasluži družega kakor zapor. Ljudstvu je obljuboval vse mogoče dobrote, ki jih bo deležno v njegovi republiki, a kaj je posledica vsega, narod je zbežan in zapeljan, trpi ogromno škodo, ker poslanci, ki jih je volil, nočejo izvrševati svojih poslanskih dolžnosti. Mesto, da so begali svoje volilce in jih vodili za nos, naj bi raje prišli v skupščino in tam pokazali, da jim je res za resno in smotreno delo.

Sklep vlade je na blokaške kroge zelo vplival. Voditelji HRSS so se sestali 19. tm. zvečer na konferenci, na kateri pa ni prišlo do nobenih definitivnih sklepov. Deprimiranost, ki vlada med blokaši, je popolnoma umevna. Demagogi, ki so mislili, da so že pretrgali vezi z Beogradom, bodo morali dajati sedaj odgovor od svojega »delovanja«.

Dr. MILKO HRAŠOVEC:

Po bližnjicah iz Celja v Kranj.

(Dalej.)

Cilj prvega dneva našega potovanja je bil izdaten; kljub naporni poti, hoteli smo do večera prehoditi še velik del Pohorja. Za Ruško kočo zavili smo na pot, ki kaže smer na Klopni vrh. Na izsekane gozdne parobke nas je obdalo neprodorno polje malin.

Nekaj časa smo mirno gledali sladki gozdni sad, potem pa smo zapili cepine v zemljo ter se razkabili po grmovju. Samo glave, ki so se sklanjale od grma do grma je bilo videti.

Končno se je cela družba po polurnem klanju vsa krvava in rudeča znašla na kraju, odkoder je bila odšla.

Vročina je pričela brezobzirno pritiskati.

Le košati gozdovi in gorski zrak so bili vzrok, da je nismo čutili tako, kot v prašni nižini.

Markiranih potov je na tem delu Pohorja nebroj, nebroj tudi kačipotnih tablic, ki delajo čast pridnim raziskovalcem teh lepih gora.

Energičen nastop vlade proti Radiču pa ni ostal brez vpliva na slovenske klerikalce. Klerikalni klub je imel 19. tm. posvetovanje glede stališča napram Radiču. Klub je bil naziranj, da treba vse odnose z Radičem popolnoma prekiniti. Počasi bo vendar prišlo do reda in pravega dela v državi. Hujskaje je treba odstraniti, ljudstvo pa opozarjati na njih demagoštvo, da se jih bo otrslo kot nevarnih parasitov, ki pijejo zdravo kri naroda in da se narodu prizadete rane zopet zacelijo.

JUGOSLAVIJA KOT POMORSKA DRŽAVA.

Vsled mirovnihih pogodb je pripadla naši državi vzhodna jadranska obala od Reke do izliva Bojame v dolžini nad 600 km. S tem smo pridobili možnost, da se razvijemo v veliko pomorsko državo. Jasno je, da naše gospodarsko življenje ni le navezano na Donavsko prometno cesto, ampak tudi na morsko plovbo.

Dosedaj smo imeli relativno le malo število ladij. Kot nasledstveni državi Avstro-Ogrske so bile Jugoslaviji dodeljene one paroplovne družbe, katerih večina delnic se je za časa sklepanja miru nahajala v rokah njenih lastnih državljanov. Tako je prevzela Jugoslavija od bivše Avstro-ogrške 119.000 ton.

Posedali smo po uradni statistiki nad 593 ladij s 161.364 brutotonami, med njimi 18 motornih jadernic z 944 tonami in 439 jadernic s 5839 tonami. Na obalno plovbo odpade 90 parnikov s 36.481 tonami; na prosto plovbo 39 parnikov s 128.100 tonami. Obalno plovbo oskrbujejo novo ustanovljene družbe. Pred vsem prednjači Jadranska plovdba v Sušaku (Baroš), ki je nastala iz bivše Ungaro-Croata, Dalmatia, (Trst), Austro-Croata (Aleksandrovo na otoku Krku) in hrvatske paroplovne družbe med temi: Dubrovadška Parobrodarska Plovdba d. d. v Sušaku s 5 parniki v teži 18.877 ton. Obalno plovbo subvencionira vlada s 15 milijoni dinarjev letno.

Naše luke so sledeče: Bakar, Bar, Gruz, Korčula, Kotor, Metković, Senj, Split, Sušak (Baroš), Šibenik, Vranjč, Zelenika. Najvažnejša luka je Sušak (Baroš) radi zveze z Reko. To je edino

Savo in Janeza pa je ta pestra označba razkazala vedno bolj in bolj; renčala sta, ter že vztrajno kazala svoje močne in zdrave zobe.

Ker je 2 več kot eden, in se v jezi število še vsled moči pomnoži, sem previdno zaostajal ter krepkeje stisnil cepin.

Pred menoj sem slišal sikanje in jezne opazke.

Pot, ki je sicer vedla skoro brez prestanka po gozdovih, je že utrujala.

Spuščali smo se globoko v dolino, akoprav smo vedeli, da moramo do Klopne vrha še znatno na višini pridobiti.

To je razkazilo spremljevalca bolj in bolj.

Končno smo zaslišali nad divjo, temno gorsko sotesko votlo bobnenje vode.

Po strmim pobočju smo prišli do divje penečega se potoka Lobjice, ki drvi po ogromnih skalah v dolino.

Okolica, ki nas obdaja, je veličastna.

Le škoda, da voda potoka, oziroma zemlja in skala, po katerih drvi ni čista, temveč izgleda nekako rujavomazana.

Videli smo mali in veliki slap Šumik, ki sta divje krasna. Mnogo lepša

no pristanišče, ki je moderno urejeno in je zvezano z ozkotirno železnico z zaledjem. Pomen pristanišča za Jugoslavijo pa še ni tako očiten. Ker so Italijani imeli Sušak par let zaseden. Z italijansko izpraznitvijo pa bo dosegel Sušak prvo mesto kot pristanišče v državi. Važne so tudi luke Split, Gruz in Šibenik, a imajo dosedaj slabe zveze z zaledjem. Tudi niso te luke tako zgrajene, da bi se lahko razširil promet. Za povečanje in moderno preureditev zadnje imenovanih luk je bilo izdelanih več načrtov, katerih izpeljava je odvisna od trase za nameravano zvezo Beograd-Jadran.

V RESNI URI.

Med tem, ko se mi veselo zabavam in ko lahkomišljeno tratimo svoje sile v pretiranem medsebojnem boju, pa dela naš nasprotnik tam preko sistematično in v sklenjeni enotnosti vseh pripravljati smrt našemu življu.

In njegovo delo žanje uspehe. Že je skoraj udušeno naše šolstvo, že je proglašena inteligenca, že je posvečeno nasilje, kot zakonitost da je zlomljena že pri marsikaterem odporna sila.

Toda še vedno raste pritisk, še vedno se večja nasilje in vedno bolj učinkovito udarja naš narod. Zlasti sedaj, ko je pritisk posegel na gospodarsko polje.

Splošna brezposelnost, nezmožnost odprodaje pridelkov, peza davkov, odzemanje koncesij našim, podreditve Gorice Vidmu, vse to uvaja revščino v Primorju, da mora zapuščati naš kmet rodno zemljo, da jo z mrzlično nemirnostjo ponuja v odprodaajo, ker vrednost zemlje pada, silno in stalno.

S tem se pričena najkatastrofalnejši proces in skoraj se bo pričela odigravati pred našimi očmi presunljiva tragedija — ko umira zdrav in krepak narod, ker je zapuščen od lastnih bratov in ker ga ubija krivica.

Ali je tako ohromel naš ponos, da bomo samo neme priče tragedije?

Ali je tako izumrla v nas plemenitost, da bomo v nemoralni otopelosti gledali, kako umira pred našimi očmi — brat?

Ali pa bo vendar vstala v nas zavest, da ne bo preje blagoslovljena naša svoboda, dokler se ne oddolžimo o-

morata biti še v spomladi ali po izdatnem deževju, ko voda naraste.

Večtedenska suša je tudi ta planinski potok vidno zmanjšala. Iz soteke prišli smo na planoto Stare Glažute.

Od tod nas vede pot po nepreglednih gozdovih dalje.

Vedeli smo, da mora nova koča mariborske podružnice SPD na Klopem vrhu biti že blizu in vendar se ni hotela prikazati. Ura je kazala že štiri popoldne, pot nas je bila že pošteno utrudila.

Ker prejšnjo noč nismo spali, sva s prijateljem Savom plegla po mahu ter temeljito zaspala.

Kako dolgo je spanje trajalo ne vem — zbudil naju je hlad, ki je nastopil, ko se je solnce skril.

10 minut od kraja počitka stopili smo v prijazno planinsko kočo na Klopem vrhu, kjer se je krog brhke oskrbnice — Korošice sukal naš prijatelj Janez.

Vroč čaj nas je kmalu pogrel in oživil, da smo si razgledali divno okolično kočo.

Svet na katerem stojimo, in ne vem koliko tisoč oralov sveta in gozdov okrog, je last nekega grofa Zabeo.

Da to ni naš človek kaže njegovo ime; da pa so mu veliki gozdovi, ki jih

nim, ki so jo nam dali in sicer s tem, da vsaj brate obvarujemo smrti, če jim že ne moremo dati svobode.

Ura je resna ko še nikoli.

Vsi moramo na plan, ali pa smo so krivi pogubljenja, ki pride nad naše brate.

Ni izgovora in opravičila za nko-gar, ker ni ga med nami, ki ne bi mogel pomagati po svojih močeh.

Zaradi blagra trpečih tam preko zmanjšamo svoje prepire, bodimo strpljivi in postanimo zidarji, da bo naša državna zgradba močna.

Že s tem smo pomagali bratom, ker sila naše države bo izžarevala tudi njim pomoč. Kdo je, ki ne bi mogel v tem oziru pomagati.

Delajmo in varčujmo, en dan v letu ne zapravljajmo, zaradi bratov storimo to!

V direktnem razmerju z našim blagostanjem je blagostanje podjarmljenih.

V svojem srcu pa nikdar ne pozabimo onih, ki trpe zaradi nas, ki so žrtvovani zavoljo nas. Iz sreča pa bo prišla misel o življenju in samo od sebe ustvarjala čudeže, da bo vsled naše pomoči vzdržal naš narod tam preko.

Ni ga med nami, ki ne bi mogel tega storiti, sramota nad vse one, ki bi zanemarili to svojo prvo dolžnost.

Dvojn sramota pa onim, ki jim je dala usoda obilico zemeljskih dobrot in ki ne pomagajo tudi gmotno, pa čeprav bi mogli.

Ni naš človek tisti, ki je bogatin, ki pa je pozabil na brate v sili. Dar za trpeče bo blagoslovil njegovo bogastvo, pozabljenje na brate pa ga bo proklelo. Taka je postava pravice.

Bratje! Vso krivico, vsa nasilja so vzdržali naši bratje iz zvestobe do nas, toda revščine, ki povzroča lakoto, ne vzdrži nihče.

Ko se šele pričena lakota, je pomoč še lahka, kasnejše je draga in tudi — prepozna.

Ali ta priprosta dejstva res ne morejo vzdriniti vsakogar, vsaj toliko, da poreče: Ne pljunem na svojo čast, temveč grem z onimi, ki delajo za brate v nesreči in zato vstopam v »Jugoslovensko Matico«!

ZAHTEVAJTE V VSEH GOSTILNAH IN KAVARNAH RAČUNSKE LISTKE CMD!

poseduje na naši zemlji pripomogli do velikega bogatstva, kaže lovski grad v bližini koč.

Kot cel planinski dom zgrajen je enonadstropni grad na preseku med gozdovi.

V hiši imajo oskrbnika in gostilno. Razgled je posebno lep v dravsko dolino proti Mariboru.

Ko smo se za nadaljnje potovanje, ki bi nas drug dan naj privedlo v dolino Mislinje informirali, posedli smo okrog tople peči v koči in kramljali. Koča SPD na Klopem vrhu ima lepo kuhinjo, sobo za oskrbnico ter dve sobi z okrog 10 posteljami.

Oh koči je močan, imeniten studenec.

Koča je oskrbovana ter stoji na velevažnem križišču potov na Pohorju.

Če boste stali še koči na Rogli, pod Veliko kapo in pri Ribniškem jezeru, bo krasno pogorje kar oživel.

Saj važna lega blizu meje, zdravo podnebje, nepregledni gozdovi, zeleni pašniki in livade, bistri potoki in studenci ter pridno slovensko pohorsko prebivalstvo zaslužijo, da zaslove po celi naši domovini.

Vsak ožji rojak, bi moral v prvi vrsti ta lep kraj podrobno poznati.

(Dalej prih.)

Politične vesti.

Uradniške plače sprejete. Zakonodajni odbor je na seji 19. tm. med 6-urnimi protesti opozicije sprejel poglavje državnih nameštencev. Radikali so zavrnilli vse spreminjevalne predloge, ki so stremili za tem, da se plače civilnih uradnikov izenačijo z oficirskimi plačami.

Kaj namerava Italija z Reko. Naša vlada vstraja glede reškega vprašanja na rapalski pogodbi. Reški politični krogi govore, da se izvede rapalska pogodba da se izprazneta Delta in Baroš ter se izročita Jugoslaviji, nato naj bi se pristopilo k reševanju celokupnega vprašanja in sistemizacije Reke.

Finančni minister o uradniških plačah. Na seji zakonodajnega odbora 18. t. m. je finančni minister objasn timeri stališče glede uradniških plač. Izjavil je, da plača država letno za nameštence 400 milijonov Din in na draginskih dokladah 2 milijardi 200 milijonov Din. Po novem zakonu bi bilo treba izdati za plače 1.035.000.000 Din in za draginske doklade 2 milijardi 200 milijonov Din. Materijelno stanje uradništva se da popraviti le z redukcijo. Glede dinarja se je izrazil, da je malo verjetno, da bi dobil predvno vrednost. — Po sklepu vlade stopi nova uradniška pragmatika dne 1. oktobra v veljavo.

Vojaški zakon sprejet. Na seji narodne skupščine 19. t. m. se je nadaljevala debata o vojaškem zakonu. Pri glasovanju je bilo 187 poslancev in sicer jih je glasovalo 154 za, a 33 proti. Proti so glasovali klerikalci, zemljoradniki, muslimani, socialisti in posl. Pucelj.

Jugoslavija in Madžarska. V madžarskem parlamentu se je debatiralo o odnosih Madžarske do Jugoslavije. Govorniki so poudarjali, da je Madžarska svobodnejša in bolj demokratska kakor sosedne države. Zunanji minister je izjavil, da je sklenil z Jugoslovanskim poslanikom dogovor, po katerem se bodo interniranci izročili pristojnim jugoslovanskim oblastim. Z Jugoslavijo se še ni posrečilo prirediti pogajanja, enako tudi ne z Rumunijo.

Celiske novice.

Srbsko planinsko društvo, pride, kot smo javili, v nedeljo v Slovenijo in poseti najprej Celje. Iz Celja odhajajo gostje v Savinjske planine in dalje v triglavsko pogorje. Slovenski planinci pričakujejo drage goste na kolodvoru pri osebnem vlaku ob 1/4 11 dopoldne. Naj nihče ne manjka, da pokaže s tem da cení ogromen gospodarski in naroden pomen, ki ga ima vsakom leto vse večji obisk naših krajev po naših srbskih bratih. Ob 1 uri opoldne imajo gostje v restavraciji Narodnega doma v Celju skupen obed ter odpotujejo ob 1/2 4 uri popoldne z vlakom v Savinjsko dolino. Dobro nam došli! — Kot slišimo, pripravljajo tudi drugi kraji posebno Mozirje ter naše planinske koč, drugim gostom dostojen sprejem.

Zveza šahovskih klubov v Celju. V nedeljo se je vršil v Celju ustanovni občni zbor šahovske zveze, h kateri je pristopilo deset šahovskih klubov. Za predsednika je bil izvoljen dr. Plamčar iz Ljubljane, za pisarja profesor Vagaja iz Celja, in za tajnika sodnik Kramer. Sedež zveze je v Celju. Zveza je podrejena jugoslovanski šahovski zvezi v Zagrebu.

Tatvina. V Celju se zopet prikazujejo razni dolgoprstneži, ker mislijo, da bi se dalo med kopališko sezono kaj »profitirati«. V kopališču »Diana« je neka mladoletna delavka izmaknila iz zaprte kabine zlat prstan. Pozabila pa je tam poselsko knjižico, ki jo je izdala.

Pasji dnevi. Po par tednih silne vročine, pred katero je vse ječalo in iskalo pomoči v kopanju, smo dobili včeraj hud naliv in dež. Vse se je zopet oživilo, poljski pridelki, drevje, ljudje in živali. Dež je bil pravi blagoslov. Savinja in njeni pritoki so zopet močno narastli.

Davčna knjižica rediviva! Bil sem tako naiven, da sem pričakoval, da bodo narodni poslanci v skupščini v Beogradu, ne samo modro, ampak tudi marljivo delovali v prid volilcem in državi. Mislil sem, da bodo predvsem zagoto-

vili državi stalne dohodke in po teh potem določili in ugotovili izdatke! Kaj se! Leta in leta slišim le prazno besedičenje, preprič! Ni drugače mogoče, ko dobra polovica poslancev zanemarija svoje poslanske dolžnosti, ko prihaja v Beograd le takrat, kadar je mogoče pobrati nezasluzene dijete in s temi pobrisati spet dom! Izenačenje zakonov, — nič. Izenačenje davkov, — nič! Naš davčni sistem je ostal nespremenjen. Za nas davkoplačevalce se je celo poslabšal v tem oziru, da sedaj nobeden ne ve in tudi ne izve — saj pravočasno ne — koliko mu bode plačati med letom tega, ali onega davka, kako se je po poštni položnici vplačani znesek zaračunal, koliko je odplačano, koliko imam še do konca leta plačati. Dokler sem imel modro davčno knjižico, sem si pustil enkrat v letu vpisati v to državni, deželni, okrajni, občinski davek. Poznal sem svojo obveznost. Ko sem nekaj odplačal vedel sem, kam in kako se mi je zaračunilo, koliko še moram do novega leta plačati, da ne prijadram z zaostankom v novo leto. Davčna knjižica se je pri nas po nepotrebnem odpravila. Kdor njo hoče imeti, naj njo tudi dobi. Ako bi bila nepraktična, bi nje Čelji gotovo ne bili pridržali v svoji republiki, ker so dosti boljše od naš kritični, zbirčni in štedljivi! Pobiranje in izterjavanje davkov brez posebnega in razpredeljenega predpisa je pripravilo naše kmetisko ljudstvo do prepričanja, da smejo davkarje poljubno davke izterjati v vsaki visokosti, da pripade velik del izterjanih davkov davčnim uradnikom, ostalo pa se izgubi v Beogradu! Tedaj s predpisom davka ob pravem času na dan! Dajte davkoplačevalcu priliko, da izve, koliko ima plačati, kako se mu je odplačilo zaračunilo! Tudi o predpisu dohodnine, rentnine, pridobnine bi se naj stranke spet na dom obveščale, če tudi na njih stroške, da ni treba stranki hoditi po večkrat na urad zastoj poizvedovat, tritati časa, nadlegovati davčne uradnike. Finančna delegacija v Ljubljani priznava potrebo in praktičnost davčne knjižice! Prosimo, da vpostavi tudi razne plačilne naloge, ker so se kot praktični svoje dni obnesli, četudi niso bili nikomur v slast in veselje!! Države brez davkov tudi Amerikanci niso mogli ustvariti, kateri so baje najboljše praktični in iznajdljivi! Tedaj njih tudi v Jugoslaviji ne moremo odpraviti! Ako pa ima sam Radič ali dr. Korošec tak recept, pa na dan z njim!

Na X. rednem občnem zboru »Kluba napr. slov. akademikov v Celju« dne 16. VII. 1923 je bil izvoljen sledeči odbor: Mejak Ervin cand. iur. predsednik, Hočevar Mirko cand. iur. podpredsednik, Kolšek Davorin stud. med. tajnik, Erhatič Ivo stud. techn. blagajnik, Kovač Mila stud. med. knjižničanka, Urh Drago abs iur. gosp. in arhivar, Pečnik Rado iur. odborov. namestnik, Roš Mirko cand. iur. in Luznik Zoran stud. phi. revizorja.

Razglas. Halo! Kam pojdemo na dan Sv. Ane to je 26. 7. tl. na sejm? Vsi na Teharje, kjer je kr. okr. glavarstvo v Celju dovolilo z svojo okrožnico z dne 14. 7. 1923 št. 7893/9 da se smejo živinski in kramarski sejmi izrješevati. Ker je ta sejm na dan Sv. Ane na Teharjih eden največji, se tem potom uljudno vabite, da priženete veliko živino, ker se je veliko številu kupcev na obč. uradu Teharje prijavilo. Za dobro pečenko in pijačo poskrbijo tukajšnji gostilničarji. Županstvo obč. Teharje. Župan Jožef Rebov, l. r. — 1078 2—1

Tržne cene v Celju, dne 15. julija 1923. (V Din.) Govedina: V mesnicah l. vrste 27—, II. vrste 23—, 1 kg vampov 1250, 1 kg pljuč 1250, 1 kg jeter 2250, 1 kg ledic 2250, 1 kg loja 25—, Teletina: 1 kg telečjega mesa l. vrste 25—, II. vrste 22— do 2350, 1 kg jeter 22—, 1 kg pljuč 25—, Svinjinja: 1 kg prašičjega mesa l. 30—, II. 28—, 1 kg pljuč 19—, 1 kg jeter 25—, 1 kg slanina l. 40—, II. 38—, na debelo 38—, 1 kg masti 42—, 1 kg ameriškanske masti 36—, 1 kg šunke 55—, 1 kg prekajenega mesa l. 45—, II. 40, 1 kg prekajenih parkljev 20—, 1 kg prekajene glave 25—, 1 kg jezika 40—, Klobase: 1 kg kranjskih 50—, 1 kg debrecinskih 50—, 1 kg hrenovk 30— do 35—, 1 kg safalad 35—, 1 kg posebnih 35—, 1 kg tlačenk 30—, 1 kg svežih kranjskih 50—, suhih kranjskih 75—, 1 kg salami 115—, 1 kg braunšviških 20—, Perutnina: (1 kos), piščanec majhen 20—, večji 25—, kokoš 25— do 30—, petelin 30— do 40—, raca 30— do 40—, gos 100—, domač zajec, manjši 10—, večji 25—, Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 375 do 4—, 1 kg surovega masla 50—, 1 kg čajnega masla 72—, 1 kg masla 55—, 1 kg bohinskega sira 60— do 65—, 1 kg

sirčka 18—, eno jajce 125 do 150. Pijače: (1 liter) starega vina 13— do 15—, novega 8— do 12—, piva 650 do 8—, žganja 28— do 30—, Kruh: 1 kg belega kruha 750, 1 kg črnega kruha 650, 1 kg žemelj 10—, Sadje: 1 kg marelic 20—, 1 kg orehov 7—, 1 kg luščenih orehov 25— do 30—, 1 kg črešenj 10—, 1 liter črešenj 4— do 5—, 1 kg suhih češpelj 10—, 1 kg suhih hrušk 8—, Špecerijsko blago: (1 kg) kave Portoriko 68—, Santos 48—, Rio 44—, pražene kave l. 70—, II. 56—, III. 50—, kristal belega sladkorja 25—, v kockah 27—, kavne primesi 26—, riža l. 1350, II. 750, (1 liter) namiznega olja 32—, bučnega olja 40—, vinskega kisa 4—, navadnega kisa 3—, petroleja 7—, spirita denat 15—, (1 kg) soli 350 do 450, četeja popra 40—, mletega popra 40—, paprike 60—, sladke paprike 88—, riževega škroba 14—, testenin l. 21—, II. 15—, mila 20— do 22—, karbida 650, Mlevski izdelki: (1 kg) moke št. 00 740, 0 735, 2 690, 4 640, 6 540, krušne moke 520, ržene moke 640, kaše 7—, ješ-prena 6—, otrobov 2—, koruzne moke 380, kruznega zdroba 450, pšeničnega zdroba 750, ajdove moke l. 750, Žito: (q) pšenice 480—, rži 420—, ječmena 360—, ovsa 400—, prosa 400—, nove, sušene koruze 340—, ajde 400—, fižola ribničana 550— do 700—, Kurivo: (q) premoga, črni 43—, ružavi 23—, m³ trdih drv 130—, q trdih drv 35—, m³ mehkih drv 100—, q mehkih drv 28—, Zelenjava in gobe: (1 kg) glavnaté solate 050, zgodnjega zelja 750, (kom.) 1— do 2—, (1 kg) karfiol 25—, špargljev 25—, (1 kom.) kolerabe 050 do 150, (1 krožnik) špinaca 150, (1 kg) paradižnikov 20—, kumar 10—, (1 kom.) buč 6—, (1 krožnik) graha v stročju 150, fižola v stročju 150, (1 kg) čebule 4—, česna 5—, krompirja, novega 225, (1 krožnik) jurčkov 225.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

XII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Žalec, Savinjska dolina, dne 15. 7. 1923. Vsled najlepšega poletnega vremena se se hmeljski nasadi zadnjih 14 dni precej popravili. Vremenska razlika koncem meseca junija je povzročila, da rumenevajo spodnji listi, kar je pa brezpomembno za letino. Letos se rastlina prav počasi pripravlja na cvet in tudi golding je za 10 dni prepozno začel cveteti. Vsled tega se bo tudi obiranje vršilo pozneje, kot druga leta. Škoda, povzročena po mrčesu, zlasti po hmeljski ušci, je neznatna. — **Dršveno vodstvo.**

XIII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmelj. nasadov pri nas in drugod. Žatec, CSR dne 13. 7. 1923. Celi teden je bila tropična vročina in suša. Stanje nasadov se je nepričakovano in neverjetno poslabšalo. Ušice so se v zgornjih delih rastline in na mladih panogah tako strašno pomnožile, da da hmelj zastaja v rasti. Mnogo je hmeljarjev, kateri se pripravljajo že na tretje škropljenje — pa žalibog, že je nastalo občutno pomanjkanje tobačnega ekstrakta. Tisoče opi (60 komadov) hmeljske rastline usahnuje in bodo brez pridelka. Če na bodo ostali lepi nasadi, kateri so bili 2—3 krat škropljeni, ohranjeni, pokazalo se bode v prihodnjih 14 dneh.

Ves položaj je jako kritičen, ker so tudi krepki, zgodaj obrezani nasadi ogroženi, pozno obrezane pa uničuje vročina. Da se grozeča katastrofa ustavi, moralo bi takoj začeti deževati; dnevi bi morali biti topli, pa ne vroči, noči pa tople. Že danes je gotova resnica, da bode letošnja množina tudi pri najugodnejšem vremenu veliko manjša od lanske. Razpoloženje na trgu je zelo čvrsto in cene rastejo od ure do ure. Danes se plačuje od 2000 — 2050 čK za 50 kg (ali 464 jK za 1 kg). Hmelj iz leta 1921 pa po 1000 — 1700 čK za 50 kg (ali 387 jK za 1 kg). Hmelj starejših letnikov pa po 600 — 900 čK za 50 kg (ali 205 jK za 1 kg). — **Savez hmelj. društva Žatec.**

Obrtna razstava v Mariboru. Propagandni odsek. Eksekutiva: Predsednik Vekoslav Spindler, urednik in ravnatelj dnevnik »Tabora« in »Marburger Zeitung« v Mariboru, Radivoj Rehar, urednik »Tabora«, Bože Borko, urednik »Tabora«, Franjo Pirc, novinar, dr. Avgust Reisman, zastopnik »Jutra«, Jožo Stabej, šef »Državne borze dela«, Rudolf Ozim, urednik »Tabora«, Viktor Eržen, urednik »Volkstimme«, A. Puklavc, vinarški ravnatelj, I. Strekelj, ravnatelj in višji kmet. nadzornik, Hinko Haas, glavni urednik »Marburger Zeitung«, vsi v Mariboru. Člani: Alfons Vales, profesor v Mariboru, Jurij Čurin, načelnik obrtne zadruge v Ormožu, Ivan Rakuša, dimnikarski mojster v Ormožu, I. Praprotnik, predsednik obrtne družstva na Vranskem, Simon Šavder, načelnik kolek. obrtne zadruge za mariborsko okolico na Teznu pri Ma-

riboru, Franc Verdnik, industrijalec v Mariboru, Ivan Družovič, urednik »Enakosti« v Mariboru, Janko Horvat, slikarski mojster v Ljutomeru, Ivan Šolc, načelnik zadruge stavbenih obrtov v Šoštanju, Josip Holy, brivski mojster v Brežicah, V. Lešnik, načelnik skupne zadruge v Marenbergu, Anton Ingolič, mizarski mojster in obrt. društ. v Sp. Poljskavi, Anton Arsenschek, načelnik skupne zadruge obrtnikov v Slov. Bistrici, Josip Veselko, načelnik obrtne zadruge v Središču, Rudolf Gmajnar, urednik »Straže« in »Slov. Gospodarija« v Mariboru, Anton Sinkovec, industrijalec Grosuplje, I. Benčina, tovarnar v Mariboru, Henrik Kieffer, tovarnar Sv. Lovrenc, Vilko Weigl, predsednik trg. gremija v Mariboru, Vekoslav Kralj, tajnik obrt. društva v Beltincih, Ignac Založnik, obrtno združni komisar v Celju, Franjo Pirc, novinar v Mariboru, Inž. I. Gulič, ravnatelj »Urada« za pospeševanje obrti kraljevine SHS v Ljubljani, K. Tiefengruber, poštni kontrolor v Mariboru, Ivan Prekoršek, upravitelj bolnice v Celju, E. Šimnic, urednik »Nove Dobe« v Celju.

Ljubljanski velesejm. Prijavni rok za udeležbo na III. Ljubljanskem vzorčnem velesejmu se zaključil dne 24. tm. nakar se prične z razdeljevanjem prostorov. Koncem meseca julija se začne razpošiljati načrti o dodeljenem prostoru. Po zaključku pripravnega roka se bo upoštevalo nove prijave samo še po razpoložljivem prostoru, katerega je malenkostno število m² na razpolago. Kupci iz vseh krajev se že danes številno priključajo h udeležbi, katera bo letos velikanska. Vsi industrijalci, trgovci in obrtniki, vpošljite takoj prijavnico, da se vam rezervira prostore. Kupčijski uspehi so letos zasigurni.

Trgovski stiki s Švico. Ponovno-krat se je pripetilo, da so jugoslovanski trgovci stopili v poslovne stike s švicarskimi trgovci, o katerih se je pozneje pokazalo, da niso reele in solidne osebe in so zbog tega imeli naši trgovci gmotne škode. Gre tu navadno za ne-solidne elemente, netrgovce, ki se spuščajo v spekulacije in ne zaslužijo, da se z njimi navežejo poslovni stiki. Da se zavarujejo naše trgovce pred takimi elementi kakor tudi, da se ohrani prestiž solidnih švicarskih trgov, prosi švicarski konzulat v Zagrebu, da se vsaka tvrdka, katera hoče stopiti v trgovske stike z nepoznano švicarsko tvrdko, prej informira pri konzulatu o zanesljivosti švicarske tvrdke. Švicarski konzulat v Zagrebu ima seznam vseh protokoliranih švicarskih tvrdk in more tudi v najkrajšem času dobiti vse potrebne informacije o vsaki švicarski tvrdki.

Nova iznajdba velike gospodarske vrednosti. Patentni urad v Beogradu je izdal Slovenca g. Rado Nipiču, obrtniku v Mariboru patent na njegov izum »Toplodar«, ki je velike gospodarske važnosti in ga je zlasti sedaj ob velikem pomanjkanju in dragini kurjave posebno pozdraviti. Aparat ima to prednost, da se ga napelje od štedilnika skozi zid v sosedno sobo katero aparat sam popolnoma segreje, ne da porabi pri tem sploh kaj kuriva. Topli plini gredo iz štedilnika po cevi v aparat, ki potem oddaja ohlajeni dim v dimnik. Štedilnik sam prištedi s tem polovico kurjave, ker ogenj in toplota ne gresta naravnost v dimnik, sosedna soba pa se prijetno in popolno zadotno zagreje. Tudi se »Toplodar« lahko namesti v vsaki sobi s tem, da se ga priklopi k peči sosedne sobe, tako, da ena peč potom tega aparata popolnoma razgreje obe sobi. Veliki saloni, šolske sobe ali dvorane, kavarne, restavracije, pisarne, čakalnice, katerih z eno pečo ni mogoče razgreti, priključijo k peči še aparat »Toplodar« ter dosežejo z manjšo uporabo kuriva dvojno toploto. Aparat ne zavzema velikega prostora ter se montira na steno, je higijenična naprava, ki se z lahkoto čisti in je za zimske mesece prava dobrot, ker prištedi ogromno denarja. V poletnih mesecih se aparat enostavno zapre in je v okras vsaki sobi. Zanimivo je, da je v Mariboru, kjer je razstavljen demonstriral g. Nipič, naročenih in montiranih že nad 90 aparatov, kojih lastniki se zelo pohvalno izražajo o vrednosti te iznajdbe, ki se bo vsled praktičnosti razširila gotovo po vsej državi.

Seznam importnih in eksportnih tvrdk iz okraja trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, kateri obsega vso Slovenijo z delom Prekmurja, bo izšel za časa III. Ljubljanskega velesejma. Oblika mu bo približna 12/20 cm. Ta se-

znam bo dobrodošel vsemu trgovskemu svetu in bo razširjen ne le po Sloveniji in po drugih delih naše države, marveč tudi v inozemstvu. Razposlan bo konzulatoma vseh tujih držav ter trgovskim agencijam kraljevine SHS v inozemstvo, kakor tudi drugim korporacijam in gospodarskim organizacijam v naši kraljevini. Zato je inseriranje v njem priporočljivo in bo za trdiko najboljše reklamno sredstvo, zlasti še za špedijske tvrdke in banke. Naročila inseratov — v obliki najmanj 1/2 strani — se sprejema med uradnimi urami v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani do 31. julija 1923.

Nabava kuhinjske posode in orodja. Pomorska vojna akademija v Gružu potrebuje za opremo kuhinje za oficirsko menažo, nadalje za menažo gojencev in moštva, torej za opremo 3 kuhinj, kuhinjske posode in orodje ter prsi za oferte. Interesentom so natančneje seznanjeni posode in orodja ter drugi podatki v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Dobava drv. Pri intendanturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 26. julija t. l. ob 10. uri dopoldne druga javna ofertalna licitacija za dobavo 15.500 m³ drv.

Dobava sena in slame. Prva javna ustmena licitacija se bo vršila: 1. Pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 22. avgusta t. l. za dobavo 600.000 kg sena in 270.000 kg slame, nadalje 2. pri komandi vojnega okrožja v Mariboru dne 20. avgusta t. l. za dobavo 600.000 kg sena in 40.000 kg slame; 3. pri komandi vojnega okrožja v Celju dne 18. avgusta t. l. za dobavo 60.000 kg sena in 40.000 kg slame ter 4. pri komandi mesta Slovenska Bistrica dne 16. avgusta t. l. za dobavo 250.000 kg sena in 90.000 kg slame.

Dobava mesa. Pri komandi vojnega okrožja v Celju se bo vršila dne 23. julija t. l. ob 11. uri dopoldne druga ustna javna licitacija za nabavo mesa od 1. avgusta do konca septembra t. l. garniziji v Celju. Predpisani pogoji so v pisarni vojnega okrožja v Celju interesentom na vpogled.

Dopis!

Gotovlje. V nedeljo dne 29. julija praznuje »Prostovoljno gasilno društvo« v Gotovljah 20 letni jubilej svojega obstanka. Priredi se tisti dan popoldne pod stoletnimi vaškimi lipami sredi vasi velika ljudska veselica koroške že dolgo ni bilo. Skrbjeno je za dobro postrežbo in obilo zabave prav po cent. Svirala bode slovita zabukovska godba in domači tamburaši. Nastopali bodo domači moški in mešani pevski zbor in razno drugo kratkočasje. Zato raj v nedeljo 29. julija vsi v Gotovlje!

Rajko Vrečer:

LAŠKE TOPLICE.

Vselej se rad nanj spominjam, ker je radioaktivno moč laške termalne vode že v mladosti lečila — kolesarskega bolnika. Vesel pojav pa je dejstvo, da je prišlo kopališče v narodne roke, ki ne bodo idilično kopel predali brezvestnim spekulantom.

Zdravilna sila laškega kopališča je že zelo dolgo znana. Vrelec se je že od nekdaj vedno pojavil v bližini struge Savinje ter ga s pridom uporabljali tržki in okoliški prebivalci, ki so si skopali v obrežnem pesku Savinje male kotline, kjer se je zbirala voda in jih opredelili s primerno streho. A te naprave je skoraj vsako leto odnesla povodenj. Poznaje so razumnejši podjetniki zavarovali vodno zbiralnico v toliko, da naprave ni poškodovala ponovna povodenj. Ker se je pojavila tema na obeh obrežjih Savinje, se je domnevalo, da je izvirnik iskati ali v Smihelskem hribu ali pa pod Humom. Ta raziskavanja niso donesla nikakršnih uspehov.

Konečno se je odločil inženir Južne železnice Leopold Rödl, da preiskuje temo na kraju izvira. Rödl je popravil v letu 1852. na Laškem železniški most ter se zajedno zanimal tudi za laški vrelec.

V ta namen je v tem letu izkopal na licu mesta pesek in ves prod ter prišel na skalnata tla, kjer je izvirala tema izza skalnih razpok. To mesto je dal obkrožiti v obliki vodnjaka s kamenitimi kvadri ter vrelec izoliral. Sezidal je nato Rödl na bivšem tržkem pašniku poslopje, v kojem je še danes termi-

basen, kamor je potom kanalizacije in sesalnik dovajal termno. To delo je bilo v dveh letih končano. Poleg tega poslopja je postavil Rödl prejšnjo vilo Stein ter kupil h kopališču tudi Zobjinov mlin. Rödl ni dočkal sadove svojega truda. V stavbe je vtaknil okoli 40.000 gl. — za tisto dobo velika vsota — ter se silno zadolžil. Zato je bil Rödl prisiljen leta 1855. prodati vse kopališke objekte Jehan Schullerju, ki pa je bil tudi vedno v denarnih stiskah. Kopališče je prišlo na javni dražbi v roke dr. Lovrene Steina, prof. na nacional. akademiji na Dunaju za 22.137 gl. Stein je kopališče oglel in povečal in so tudi njega investicijski stroški prišli, da je prišla tema 1877. leta potom dražbe v roke njegovega sina Hugona viteza pl. Steina za 100.000 gl. Poznejši lastnik kopališča je bil Theodor Gunkel dolgo vrsto let. Nato pridejo toplice v last nekega poimeni mi neznane hrvatskega žida in končno v roke današnjim posestnikom, ki so rajnko »Franc-Joževo kopališče« na novo uredili in opremili z vsem komfortom, da obeta dobro posečeno sezijo.

Zbog visoke zdravilne sile vsebujejo Laške toplice vse življenske pogoje ter se z razumnim strokovnim in administrativnim vodstvom lahko zopet razvijejo v cvetoče podjetje na korist onim letoviščarjem, ki hodijo iskat zdravja v jugoslovanski Meran.

Rajko Vrečer.

VIII. PREBOLD-PRAGWALD.

V St. Pavlu pri Prebolu ali ob Voljski je grad Prebold. Damačini ga pa nazivljajo Prevoli. Graščina, to je graščina pri Voljski, ki teče pod St. Pavlom. Nemško ime Pragwald pa izvira od nekdanjega posestnika in zgraditelja gradu Pragerhof imenovan tudi po Pragerju. Janesch imenuje v svojem leksikonu celo vrsto članov rodbine Prager, kojih najstarejši je bil Herman pl. Prager, škof v Prusiji 1340. leta. Leta 1460. je živel neki Friderik Prager; Franc Prager pa je bil posestnik gradov v Mozirju in Zovneku ter živel v letih 1480—1500. Ladislav Prager pa je živel od 1464—1501, kot dedni maršal Koroške in stolnik slovenjgriški. »Prevoljska graščina« je bila prvič izropana in zapaljena 6. maja 1539. leta, v drugič pa za časa majskih kmečkih uporov leta 1635. ko je bil grad docela razdejan.

Na mestu sedanjega gradu, ali v njega bližini pa je stal poprej grad Siebenstein. Kaji leta 1392. se je imenovala šentpavelska fara »s. Pauli prope Siebenstein«. Tako se je imenoval v 14. stoletju tudi šentpavelski vkarjat; saj je bil v tej dobi lastnik gradu — leta 1369. — Friderik Pomerecht pl. Siebenstein, ter so s to župnijo bili združeni današnji župniji Griže in Reka.

V St. Pavlu so bili koncem 16. stoletja in v začetku 17. stoletja luteranski duhovniki, koje so podpirali luter. posestniki Prebolca.

Kakor smo že slišali, je pregnani predikant iz Govč pri Zalcu, Johan Doljanski bival nato v St. Pavlu ter ga je podpirala njegova sestra, bivajoča v Prebolu.

1. oktobra 1601. leta piše škof Tomaž Adamu Schrottu v Zovnek, naj se odstrani Doljanski iz St. Pavla. Skrivaj se je v Kostivnici, da bi se v ugodnejšem času zopet vrnil v St. Pavel, kar se mu pa ni posrečilo, kljub stremiljenju raznih protektorjev.

V Preboldskem gradu je tudi kapelica, v kateri sta že leta 1680. grajski duhovnik Filip Prigel in 1694. l. Miha Mohorič, opraljala božjo službo.

Leta 1580. se imenuje posestnik Baltazar Wagen. Naslednik mu je bil okoli 1628. leta Feliks pl. Schrottenbach. Grofovska rodbina Schrottenbach je imela Prebold v svoji lasti še v drugi polovici 17. stoletja in v začetku 18. stoletja. 1730. je bil lastnik Oton Henrik grof Sch., 1731. Franc Oton grof Sch., 1778. pa Oton grof Schrottenbach. Nadaljni posestniki so bili s 1. marcem 1811. leta Marija Ana Vogel, potem Pr. Vogel, potem Ignac Oblak in zopet Vogel. Od 13. junija 1855. leta pa Rudolf Adam vitez pl. Hackelberg-Lindau, kojega vdova, mislim, je prodala grad ranjkemu Celjanu Grenku in ta sedanji posestnikom, gorenjskim kmetom gg. Jan in drugi.

IX. ŠTROVSNEK-STRAUSSENEK.

Štrovsnek je gradič na Gomilskem v Savinjski dolini, sredi lepo negovanega lepoticnega vrta, ter se je imenoval

svoječasno Jägerhof. (Lovski dvor.) Gradič je stal že v 15. stoletju. Cesar Friderik je predal začasno »Lovski dvor« 22. aprila 1467. leta nekemu Jörg Seissnerju do preklica, ki ga mora nato odstopiti grajščaku žovneškemu.

Ta dvor je imel v letih 1578.—1590. v rokah neki doktor Jakob Strauss — zato Straussenek, sorodnik tedanjega ljubljanskega knezoškofa Johan Tavčarja. Straussena spominska plošča se nahaja v kapeli Marije Žalosti v celj. farni cerkvi. Strausseny naslednik pa je bil najbrže Andrej Tavčar, ki pa je imenoval 1585. leta ta gradič »Straussenhof«. Kot nadaljni posestniki Štrovsneka se imenujejo 1730. Marija Konstancija Pilpach. 1742. leta Lorenc Schreckinger. 1760. leta Maks Schreckinger, potem zopet Lovrenc Sch., 1776. leta Karol Kircher, 1797. Alojzij Rozman, 1800. leta pa Valentin Pegam. 1809. l. Jakob Brežic in Konstancija roj. Pilpach, 1812. leta Nikolaj del Negro, potem njegova vdova roj. Cokl od 1896. poročena z Josip Tomšičem, prejšnjim oskrbnikom v Zalogu. Leta 1847. je posestnik Josip Krüger-Schuh, potem neki Feldbacher, 1855. pa polkovnik vitez pl. Födransberg. 1863. leta baron Bruck, 1869. leta vitez Karol Haupt, kojega legitimni nasledniki so prodali posestvo inženirju Wildtju na Polzeli — le-ta pa sedanjemu posestniku gosp. Čmaku.

V Štrovsneku je tudi grajska kapelica, kjer je maševal poleg drugih tudi grajski duhovnik Anton Holzer l. 1775., ter v tej lastnosti služboval tudi v Novem Celju 1796. l. in na Ormovju 1798. leta.

Dnevna kronika.

Kraljeva dvojica na Bledu. Dne 18. tm. sta dospela kralj in kraljica na Bled. Ljudstvo je na vsej progri prirejalo kraljevi dvojici burne in pristržne ovacije. V Lescah sta izstopila, kjer ju je pozdravil okrajni glavar dr. Vavpotič in župan občine ter mnogobrojno občinstvo. Kralj se je pristržno zahvalil za sprejem in se med špalirjem prebivalstva odpeljal s kraljico v grad Suvobor na Bled.

Veseli dogodek v kraljevski hiši. Po uradnem poročilu porodi kraljica Marija v septembru.

Šestdesetletno mašništva je praznoval 17. t. m. profesor g. dr. Leopold Gregorec, kanonik pri Novi cerkvi blizu Celja. Jubilat, ki je bil svoj čas državni poslanec, je najstarejši duhovnik v mariborski škofiji.

Sporod kongresa jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani. Zborovanja bodo trajala tri dni. V nedeljo 5. avgusta se bo vršila ob 8. uri dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu seja glavnega odbora Udruženja Jugoslov. Učiteljstva, v katerem so poleg beograjskega vodstva tudi po trije zastopniki pokrajin i. s. iz Hrvatske, Slovenije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, Črne gore in poverjenstva iz Srbije. Istega dne popoldne se bo vršilo zborovanje glavnega odbora in delegatov vseh pokrajinskih sekcij Udruženja, na katerem bodo navzoči vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev in po en delegat od vsakega društva. To bo delegacija, na kateri bodo zastopani delegati iz vse države. Delegacija bo zborovala v veliki dvorani hotela Union. V ponedeljek 6. avgusta se bo vršila v veliki dvorani hotela Union ob 8. III. državna učiteljska skupščina Udruženja Jugoslov. Učiteljstva. Skupščina bo zborovala ves dan. Na skupščini se bodo reševala organizacijska, notranja vprašanja UJU za celo državo. V torek, 7. avgusta se bo vršil ob 8. v veliki dvorani hotela Union II. kongres UJU. Prvi kongres se je vršil leta 1920. v Beogradu, ob ustanovitvi UJU. Kongresi se vrše vsako tretje leto, drž. učit. skupščine pa vsako leto.

Razprave na kongresu UJU v Ljubljani. Letošnji kongres dne 8. avgusta bo razpravljal v prvi vrsti o treh najnovejših problemih, in sicer: 1. Višja učiteljska izobrazba v Zvezi z vprašanjem visoke pedagoške šole, o sprejemanju učiteljstva na univerzo in reorganizaciji učiteljšč. 2. Problem moderne vzgoje v jugoslovanskem pravcu (razpravlja naš ožji rojak dr. Stane Rapce, učitelj v Ljubljani). 3. O edinstvu osnovnega pouka v naši državi, s posebnim ozirom na učne predmete, v katerih je treba izvesti edinstvo in enotnost pouka v vsej državi.

Vodič na Plitvička jezera. Hrvatsko planinarsko društvo v Zagrebu izdalo je naton »Vodič na Plitvička jezera« od D. Pauliča poznatog planinara i fotografa - amatera. Ova krasna knjiga odnudešiti će svakoga ljubitelja prirodnih lepota naše domovine. U vodiču su u prvom delu pregledno opisani svi pristupi k Plitvičkim jezerima željeznicom, cestama i pješice, a drugi dio zadržava razgledavanje samih jezera sa kratkim opisom geologije, flore i faune, te postanka jezera. Knjiga je štampana na 120 stranica džepnog formata na finom papiru, a ukrašena je sa 29 ilustracija, 2 karte i 2 načrta, te jednom slikom u bojama. Preporučamo je ovima, pogotovo jer je cijena s obzirom na dobru opremu vrlo niska (za članstvo Hrvatskog planinarskog društva Din 38, za nečlanove Din 40, knjižarska cijena Din 45.). Naručuje se uz pripisanje iznosa i poštarine (Din 3) ili uz podzecu kod Hrvatskog planinarskog društva Zagreb Ilica 55.

Zagreška špijonska afera. Zadržani smo že poročali o aretaciji Danice Anerolič, ki je tip prave pustolovke. Dovršila je štiri razrede srednje šole, bila tipkarica pri upravi Radičevega »Slobodnega Doma«, nato je služila v Beogradu kot tipkarica. V Beogradu je bila aretirana radi prostitucije, a ni povedala pravega imena. Dne 1. julija je prišla v Zagreb ter se tam nastavila v nekem hotelu, iz katerega je pa na tiho odšla in ostala dolžna hotelirki 150 Din. Hotelirka jo je naznanila policiji, ki jo je izsledila in aretirala. Hišna preiskava je dognala, da ima Anderoličeva važne spise in da je zelo nevarna špijonka.

Sodavica dražja nego vino. Naraščanje cen raznim živilom v teku zadnjih let je učinilo marsikatero zanimivost. Tak slučaj imamo na Madžarskem. Čeprav je ogrska krona v Curihu že en teden 0.06%, vendar vedno še cene naraščajo. Vino je postajalo dražje nego sodavica. En liter vina stane 150 kron, sodavica pa 250 kron. Tudi smešno.

Gospodarska zveza na Balkanu. V bolgarskih gospodarskih krogih se vedno bolj kaže stremljenje, da se ustanovi gospodarska zveza na Balkanu. Namen zveze bi bila upostavitve gospodarskih odnošajev med balkanskimi državami. V teku tega poletja se bo sklical v ta namen kongres.

Anglija in kapitalizem. Iz Londona javljajo, da je spodnja zbornica odbila s 368 proti 121 glasovi predlog, s katerim se zahteva, da se kapitalistični sistem zamenja z novim režimom socijalno-industrijskim, po katerem bi vsa sredstva za proizvajanje pripadla državi in bila pod kontrolo demokracije.

Morski psi v Adriji. V jadranskem morju so se pojavili letos številni morski psi. Te dni so ribiči vjeli velikega morskega psa pri Opatiji. Dolg je nad tri metre. Med kopališkimi gosti je zaradi morskih psov zavladala velika razburjenost.

Mussolini odslavlja železničarje. Mussolini je izdal odredbo, da mora ravnateljstvo italijanskih železnic odslaviti 2464 železničarjev. Mussolini trdi, da je bilo to število delavcev pri železnicah odveč, kar je povzročalo pri upravi velik deficit.

Lobanja starodobnega človeka? Iz Capetowna v Južni Africi poročajo, da so angleški raziskovalci našli blizu mesta Belingewe človeško lobanjo, katero smatrajo, da je od pradednega človeka, in da znači človeka iz dobe pred Gwanjskim človekom. Koliko je resnice na njih dognanju je seveda še veliko vprašanje.

Boljševiška zarota na Japonskem. Iz Tokija poročajo vesti, da so odkrili na Japonskem veliko boljševiško zaroto. Aretiranih je bilo že nad 100 oseb med njimi tudi nekaj profesorjev vseučilišča v Tokiju. Komunisti so pripravljali prevrat pred katerim bi izvršili več atentatov.

Častni legijonar — morilec. Po poročilih genovskih listov je obsodilo genovsko porotno sodišče francoskega poročnika Maiceres, viteza častne legije, na smrt, ker je umoril svojo svakinjo, da bi se polastil njenega premoženja.

Velik vlom. V Beogradu so v noči od ponedeljka na torek vlomili neznani zlikovci v prostore tvrde Kukulides in Sukalaris ter odnesli bisero, zlatih in srebrnih predmetov v vrednosti 250.000 dinarjev. Tatov še niso izledili.

Morilec Paski jevič je pisal svoji materi iz zapore pismo, kako naj priča

Tungstram-žarnice

iz vlečene žice. *Nezdrobljive!*

zaradi denarja, s katerim je kupil motorni bicikelj. Mati je pred sodiščem trdila, da je njen sin tihotapl srebro in prodajal kokain ter da mu je ona dala denar, s katerim si je kupil kolo. Sodnik pa tej izpovedi ni verjel, končno je priznal, da glede denarja ni govorila resnice. — Ko je Paskijević prišel v sobo, mu je mati rekla, da mu ne more več pomagati ter naj vse prizna, Mati je solzna odšla in se ni od sina poslovila. Paskijević je priznal, da je usmrtil najprej Jelčiča, potem pa Kanajeta in oba oropal.

Zanimiva naravna prikazen. »Jutro« poroča, da je neka družba videla v nedeljo zjutraj velik meteor, ki je letel proti Babjemu zobu. Bila je velika svetla krogla, ki je z veliko brzino letela proti omenjeni gori in zapuščala za seboj modrikast dim. Vsa prikazen je trajala samo par sekund.

Trupla vtopljenih duhovnikov so našli v tork v Dravi in sicer župnika Baznika. Brodnik Hüttel je opazil truplo, ko je plavalo po Dravi pod postajo Sv. Lovrenca. Župnik je bil brez suknje, v žepih je imel zlato in srebrno uro ter tisoč dinarjev. Na glavi je bil precej obtočen. 300 korakov nižje pa so našli na nasipni novomašnika Ribiča, župnika Volčiča pa na istem kraju, kjer se je že dvakrat ponesrečil.

Nove novčanice. Narodna banka bo izdala nove novčanice po 10, 100 in 1000 dinarjev. Vsled denarne krize in vsled tega, ker ima mnogo kmetov doma spravljene veliko bankovcev, ki ne pridejo v promet, se je odločil upravni odbor Narodne banke dogovoriti s finančnim ministrom, da izda nove bankovce in potegne stare iz prometa.

Prenos zemeljskih ostankov vojvode Putnika. Naša vlada je uvažujoč velike zasluge, katere je izvršil vojvoda Putnik v minulih vojnah, sklenila da se prenese zemeljski ostanki vojvode na državne stroške v Beograd.

Važne kitajske iznajdbe. Med važnimi kitajskimi iznajdbami so sledeče: kompasi, tiskalni stroj, litografija, viseči mostovi in smodnik.

Kazen za odtujenje ljubezni. Neki bivši njujorski trgovec je tožil nekega francoskega slikarja v Parizu, da mu je ljubezen njegove žene odtujil. Pariško sodišče mu je pripoznalo odškodnine — 50 frankov. — Francozi nizko cenijo ljubezen drage ženske.

Psica ima 26 mladičev. Midlothianu — »Dido« — psica W. B. F. Johnsona — je postala mati šestindvajsetih psičkov. Brezdvomno je dosegla s tem svetovni rekord. Dosedaj najbogatejša pasja mamica je imela samo šestnajst mladičev, kakor trdijo izvedenci.

Rodbinska žalost. V sredo so našli v Zagrebu v nekem grmovju truplo nekega moža, ki se je obesil. Dognali so, da je to delavec Stanko Hrvojevič, ki je živel ločen od svoje druge žene. Sporočil ji je, da je sit življenja, ker ga je zapustila. Predno je prišlo tolažilno pismo, si je vzel življenje. Ko je smrt nastopila, se je odtrgala vrv, na kateri je viselo truplo.

Pustolovščina sina angleškega ministrskega predsednika. Novi angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin ima številno obitelj; dva sina in štiri hčerke. Najstarejši njegov sin, Oliver Baldwin, mladenič 24 let, je pa gotovo že dozdaj več doživel nego bo doživel njegov oče, če bo tudi deset let premier-minister. On je namreč goreč socialista in je za svoje prepričanje pretrpel že v svojem življenju težke čase. Te dni je pripovedoval svoje pustolovščine sotrudniku »Westminster Gazette«. Za časa vojne je najprej stopil v vojsko kot priprost vojak. Leta 1920 se je nagnil k socialističnim nazorom, je šel v Armenijo in stopil kot častnik-inštruktor v armensko

vojsko, ki se je bojevala z boljševiki. Kot pravi socialist Oliver Baldwin mrzi komuniste in soviete. — Medtem je bila armenska vojska poražena, Oliver Baldwin pa je prišel v sovjetsko ujetništvo. V ječi je bil zaprt skupno z mnogimi socialisti polnih osem mesecev. V tem času je bilo ustreljenih 15 njegovih drugov. Ko se je rešil ujetništva, se je napotil iz Armenije čez Turčijo domov. A tudi turške oblasti so ga zaprle in skoro bi ga bile izročile sovjetom, ki bi ga bili dali gotovo ustreliti. A sedaj je v Londonu zopet nezadovoljen s politiko in s splošnimi socialnimi razmerami in namerava v najkrajšem času odpotovati v vzhodno Afriko, da se bori za človeške pravice, a tokrat ne z ljudmi, ampak z divjo naravo. Gotovo čuden tip Anglež!

Elektrika v Armeniji. Malo mestce Djal-Ogli je edini kraj v celi Armeniji, da ima svojo moderno električno in električno razsvetljavo. Za to pa se ima mesto zahvaliti nekemu mlademu Amerikancu, ki je ravnatelj tamošnjega odseka bližnjovzhodne rešilne akcije. Podjetni Amerikanec je pri svojih izletih našel ob bistrem potočku zapuščen mlin. Popravil je ta mlin in inštaliral v njem dinamostroj, ki proizvaja 85 konjskih sil. Sedaj je otroško zavetišče, bolnica in skoro vse zasebne hiše električno razsvetljene, na največje začudenje domačinov, ki v veliki večini še nikdar niso videli električne svetilke.

Prireditve ob priliki kongresa Jugoslovanskega učitelstva v Ljubljani. Običaj je bil ta, da so dosedaj vsa mesta, Beograd, Zagreb in Sarajevo priredila v narodnih gledališčih slavnostno predstavo na čast učiteljskim gostom. Ker pade letos kongres izven sezije, v Ljubljani ne bo gledališke predstave, pač pa se vrše druge prireditve. Dne 5. avgusta zvečer se vrši pozdravni večer na vrtu restavracije Zvezda. Dne 7. avgusta se vrši ob 7. zvečer velika javna telovadba, ki jo priredi Jugoslovanski Sokolski Savez na čast udeležencem kongresa Jugosl. učit. na Trgu Tabor. Po končanem sporedu istotam narodna zabava. Dne 7. avgusta se vrši ob 9. zvečer v veliki dvorani hotela Union koncert Glasbene Matice, na čast udeležencem kongresa. Istega dne se vrši v Kino Matica predavanje, ki ga pojasnjujejo skioptične slike Slovenije in neodrešenega ozemlja. Predavanje priredi Jugoslovanska Matica.

Cenjene naročnice prosimo, ki še niso poravnali naročnine, da to takoj store, ker bi bili sicer z ozirom na velike izdatke, primorani, nadaljnjo pošiljanje lista ustaviti.

Industrijsko - obrtna vzorčna izložba v Mariboru združena z vrtnarsko, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta 1923.) — Reklama na razstavi. Razstaveni odbor odda več reklamnih tabel in prostorov za reklame v šolskem posloplju, kjer se vrši razstava. Opozorimo vse zainteresirane na to ugodno priliko za uspešno reklamo. Vsa pojasnila se dobe v pisarni razstavnega odbora, Cankarjeva ul. 5. tel. int. šte. 525. — Prijave za udeležbo na razstavi se sprejemajo samo še do 20. julija. Po tem roku radi tehničnih ovir ni več mogoče sprejemati prijav. Opozorimo na to, vse, ki se še niso prijavili. Prepričani smo, da bo vsakomur, ki bi se razstave ne udeležil, pozneje žal. Zato naj se vsako pravočasno prijavi. — Nekaj povsem novega na gradbenem polju bode »Industrijsko - obrtna vzorčna izložba« nudila v posebnem gradbenem oddelku, kjer bode razstavljeno vse, kar nudi današnja moderna gradbena tehnika. Jugoslovanski gradbeniki in gradbena podjetja, katerim leži na tem, da uspešno konkurirajo na gradbe-

nem polju, ter da pokažejo kaj zmorejo, so že vposlali svoje prijave za soudeležbo. — Kdor želi razstaviti, naj svojo prijavo nemudoma vpošlje, ker se bodo vpoštevale iste le v toliko, kolikor bo imela uprava na razpolago prostora. Razstava se vrši od 15. do 26. avgusta 1923. Pojasnila daje mariborska gradbena akcija in uprava industrijsko - obrtno vzorčne izložbe v Mariboru. — Organizirajte obisk razstave! Vsem obrtnim društvom, zadrugam itd., kakor tudi drugim korporacijam priporočamo, da organizirajo obisk razstave. Pri tej priliki si lahko ogledajo mesto in cke, pri čemur se lahko poslužijo vseh ugodnosti obiskovalcev razstave, polovična vožnja, preskrba prenočišč itd. Priporočljivo je, da se vsak korporativen obisk prijavi razstavnemu odboru, da preskrbi za vse potrebno in dodeli voditelje po razstavi in mestu.

Razne vesti.

19 milijonov (avstrijskih) zapravil v dveh dneh. Na Dunaju je bil aretiran neki Oskar Prazda, ki je v dveh dneh zapravil 19 milijonov avstrijskih kron in sicer v družbi lahkoživk. Prazda, ki je bil drugače soliden človek, je imel nalogo, da izpača delavcem nekega podjetja 19 milijonov kron. Ker pa je zamudil vlak, si je privoščil nekoliko pijače ter v nekoliko vinjenem stanju zašel v družbo »devojk«, ki so ga kmalu oskuble. Drugi dan se je po hudem mačku moralnem in materialnem sam prijavil policiji.

Trda glava. Nedaleč od Reno se je ustavil sredi ceste avtomobil T. W. Forbesa. Stopil je pred njega, da bi znova pogнал motor. Tisti trenutek pa je nek drug avtomobil pridrvel in se zalekel naravnost v njegov avtomobil. Forbesov avtomobil je seveda bil pogán pri sunku naprej, a na poti mu je bila glava sklonjenega možakarja. In ta glava je zadela v radiator in ga je prebila. Ko so potem gledali bojišče, so videli na nemalo začudenje, da Forbes, ki je s svojo glavo prebil radiator, ni bil prav nič poškodovan, dočim so bili trije visokošolci na drugem avtomobilu ranjeni, eden celo precej resno.

Preganjanje duhov. V selu Vlasnice pri Sarajevu sta brata Stevo in Krsta Tomić izkopala truplo svojega očeta in ga pred ljudstvom celega sela sežgala. Pepel sta nagrabila v vrečo in ga zopet zakopala. To sta storila baje radi tega, ker je očetov duh strašil po hiši in nista vedela kaj naj ukreneta.

Smrtni poljub. Nathan Kessler se je nahajal v ukrajni ječi v Philadelphiji, zaradi tatvine. Mož bi moral drugi dan pred sodnika, toda v petek je prišla k njemu pred ograjo njegove celice neka krasno oblečena ženska. Ki mu je po kratkem razgovoru dala skozi ograjo poljub. Nekaj minut kasneje je bil ječnik mrtev. Paznik se je kasneje spomnil, da je videl, ko je ženska pri poljubi potisnila ječniku v usta košček belega papirčka. V tem papirčku je bil gotovo strup. Ime ženske ni znano.

Pes je imel prav. Pred štirimi leti so našli v Tulnu redarja Gralslecherja ubitega. Dunajska policija je takoj iskala ubijalca. Policijski pes »Relli«, katerega je vodil komisar s seboj, je prišel na pravo sled in pripeljal policije, agenta v neko hišo, kjer je stanovalo pet mladih ljudi, ki so bili znani tatovi. Pes je začel tam ludo lajati na Antona Klaus. Ali sodnija je končno izpustila vse tri po sedemmesečni preiskavi, ker ni bilo nikakih dokazov, na Rellijevo lajanje pa se sodnija ni mogla opreti. Sedaj po štirih letih pa je bil Klaus znova aretiran in je priznal svoj zločin.

Najstarejši angleški vojak umrl. V Southportu na otoku Prince Edward je umrl kapitan Garnett Hubley. Hubley je najstarejši mož, ki je aktivno služil v angleški vojski med svetovno vojno.

Leta 1917 je vstopil v kanadsko mornarico. Takrat je bil star 77 let. Pri svoji smrti je bil star 83 let.

Velika poplava v Nišu. Nad Nišom in okolico se je odtrgal oblak, ki je povzročil silno povodenj. Voda je odnašala živino, snope požetega žita, dele hiš, trupla mož, žena in otrok. Iz ene vasi je voda odplavila vse hiše okrog 20 po številu. Plodne njive pokriva pesek in kamenje. Mnogo otrok je zgubilo svoje roditelje.

Nove izkopine v Pompejah. V »Tempsu« so se pojavila poročila o novih izkopinah v Pompejah, kjer se je posrečilo v zadnjih 10 letih doseči izredne uspehe. Te izkopine, ki bodo v kratkem dostopne širši javnosti, se razlikujejo od prejšnjih v tem, da so popolnoma ohranjene in izgledajo kakor pred 2000 leti, ko je lava zasula mesto. Glavna zasluga pri tem gre voditelju akcije, V. Spinazzoli, ki se je na temelju študij in eksperimentov prepričal, da je treba pri odkopavanju zasutih hiš postopati drugače kakor dosedaj. Mesta ni uničil potres, marveč izbruh Vezuva, ki je povzročil debelo plastjo lave in pepela vsa živa bitja in vse prostore. Toda pod to plastjo so ostale vse hiše in vse predmeti nepoškodovani, kar je bilo znano Spinazzoli in zato je bil pri svojem delu zelo oprezen. Previdno, košček za koščkom je odkopaval in danes pokaže lahko svetlu del Pompej, kjer se natančno vidi človeško življenje pred 2000 leti. Novo izkopane hiše so večinoma razkošne, kajti v tem delu mesta so poleti stanovali mestni bogataši. Našli so dobro ohranjene slike, večinoma iz rudeče in rumene barve. Že davno je znano, da je katastrofa zadela mesto v času volitev, našli so že mnogo volilnih napisov, toda nov del mesta je moral biti posebno vnet za politiko kajti tu kar mrklo volilnih proklamacij. Vsa trupla in okosnjake je Spinazzola posušil in pustil jih je v istem položaju, kakor jih je zasula katastrofa.

Dvanajstletni Romeo išče svojo Julijo. Dvanajstletni William James Smythe iz Brooklyna je bil nesmrtno zaljubljen v še mlajšo gospodično Frances O'Neil. Samo radi nje je hodil ze celo leto v nedeljsko šolo, kjer se je sestajal z njo. Toda njeni starši niso slutili, kaj je njihova hčerka mlademu gospodiču, pa so se v svoji nevednosti preselili v Philadelphijo. Toda William je opazil v par dneh, da je življenje v Brooklynu brez Francke strašno dolgočasno in tako je nekega lepega dne nenadoma izginil s svojega doma. Policija ga sedaj pridno išče v Philadelphiji, ker so vsi prepričani, da je mladi Romeo šel iskat svojo Julijo.

Srečna kneževina. Kakor pravi neko poročilo iz Genja, je kneževina Lichtenstein, ki pripada z Monakom in San Marinom k najmanjšim državam Evrope, sklenila sedaj z republiko Švico carinski dogovor. Že prej je bila zvezana s Švico potom postnega dogovora. Srečna kneževina s svojimi 11.000 prebivalci! Ostala je nevtralna tekom cele svetovne vojne v kljub svoji silni armadi, ki obstaja iz 12 orožnikov.

Pes ustavi vlak. Dolg vlak, 28 vozov, se je ustavil na progi Boston and Maine železnice pri West Lynn zadnje nedelje. Tri korake pred strojem je sedel pes, ki je cvilil in se tresel. Strojevodja ni hotel povoziti psička. Toda ko so ga hoteli odstraniti s tira, je pes pokazal svoje ostre zobe in ves trud železničarjev je bil zastonj. Poklicali so policijo, ki ga je ujela z zanjko ter ga potegnila s proge, nakar je vlak odpeljal naprej.

Proda se pet mladih psov
dobermanske pasme v Žalcu št. 37. 1

Usodne sanje. Neki služkinji v Zagrebu se je sanjalo, da je zamudila vlak in je hotela v zadnjem trenutku še skočiti nani. V sanjah je vstala, šla k oknu in skočila iz prvega nadstropja na dvorišče. Dobila je težke poškodbe.

Velika avtomobilska nesreča. Iz Sv. Lucije so se peljali v Tolmin s svojim avtomobilom minženje Marenzzi iz Gorice, neki njegov sorodnik in šofer. Naenkrat je zdrdral avtomobil v reko. Inženjer in njegov sorodnik sta bila takoj mrtva, šofer pa je težko poškodovan.

Oglas. (Liferacija mesa.) Na osnovu naređenja Gospodina Ministra Vojnog i Mornarice E. P. Br. 3260 od 1. maja tek. godine održat će se druga javna usmena licitacija po odredbama člana 86 do 98. Zakona o državnem računovodstvu i sa najpovoljnijim ponudjačem zaključiti pogodbe za isporuku potrebnih količina mesa za ishranu vojnika za vreme liferovanja od 1. augusta do kraja septembra ove godine po propisanim uslovima i to:

Kod Komande vojnog okruga u Celju na dan 23. jula 1923. g. u 11 časova prepodne za garnizon Celje, kancija iznosi 18.000 dinara.

Uslovi, po kojima će se ove licitacije izvršiti, mogu se videti svakog dana u Intendanturi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i Komande Vojnog okruga u Celju.

Označena kancija polaže se u gotovom novcu ili vrednosnim papirima po čl. 88. Zakona o državnem računovodstvu na dan licitacije u 10 časova prepodne na blagajni navedene komande.

Svaki ponudjač (licitant) obavezan je, da preda na dan licitacije predsedniku komisije pismena svedočanstva nadležne trgovačke komore o svojim preduzimačkim podobnostima i sposobnostima za ovu liferaciju, kao i uverenje poreznih vlasti, da je svoju radnju prijavio i platio porez za tekuće tromesečje.

Iz kancelarije Intendanture Dravske divizijske oblasti E. Br. 10.651 od 10. jula 1923. god. u Ljubljani. 3

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnić.
Izdaje in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Išče se **meblirana ali prazna soba**

v Celju ali bližnji okolici.
Naslov v upravi Nove Dobe.

PES

volčje pasme, 14 mesecev star, zvest, hud, izboren čuvaj, dresure zmožen, se takoj proda. Ponudbe pod »Volk« na upravo lista do 25. tm. 1

Luksuz-auto

ital. znamke 24 HP, z električno lučjo, v zelo dobrem stanju, se proda pri Štefan Haselbachu, Celje, Gaberje. 1

*Zvezna
tiskarna*

CELJE

Izvršuje vsa v stroko spadajoča dela najhitreje in po dnevnih cenah. Izdeluje vse tiskovine kakor: časopise, trgovske, šolske in uradniške tiskovine, knjige, cenike itd. do najumetnejšega barvnega tiska. Najbolje urejena

KNJIGOVEZNICA

Izvršuje hitro in solidno knjigoveška dela od najpreprostejših do najfinjših izpeljave

Lepa hiša

s 3/4 orala posestva in takoj prostim stanovanjem, 3/4 ure peš od Celja in 7 min. od drž. kolodvora se radi razmer takoj proda. Penudbe pod »1 avgust 1923« na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1

Mladi, 6 tednov stari
dobermann-psi
pristne pasme, se prodajo. Jošt, Breg 9. Celje.

Absolvent hrv. priv. trgovske šole išče
primerno službo

v pisarni. Naslov pove upravništvo.

BERSON

gumijeve pete in gumijevi podplati
so cenejši.

Javna zahvala.

Gospodu Vojtehu Hrabalek, uradnemu nadživinozdravniku okrajnega glavarstva v Celju, ki je požrtvovalno in uspešno zdravil mojo nevarno bolno, veliko, težko svinjo, ter rešil njo in 10 mladičev, tako, da se sedaj vsi dobro počutijo, izrekam tem potom najsrčnejšo zahvalo. Gospoda zdravnika najbolje priporočam

Marija Wesiak.

NAZNANIM, da ob nedeljah ne ordiniram več v Podčetrtku, ampak samo v Celju, Ljubljanska c. 2, (Nar. dom. I.)

Dr. Emerik Breschar
zdravnik iz zobozdravnik.

Gospodinjo

starejšo, osebno neodvisno, sprejme drž. uradnik za kmetско posestvo. Ponudbe z navedbo zahtev in dosedanje zaposlenosti na upravo »Nove Dobe« v Celju. 2—2

Hiša

z gospodarskimi poslopji in 26 oralov zemlje, na Frankolovem, tik glavne ceste se po ceni proda. Vpraša se pri Franci Polenšek na Frankolovem ali pa pri posestniku Filipu Kitek v Brezju pri Oplotnici. 2—2

Iščem za šestošolca stanovanje in hrano

pri izobraženi družini. Naslov na dr. Hudelist, Brežice. 3—2

Sodarske pomočnike

sprejme v trajno delo pri dobri plači, prostem stanovanju, hrani in perilu Franc Repič, sodarski mojster, Ljubljana, Trnovo. 4—4

Prvo izkušeno in koncesionirano podjetje za luč in moč v CELJU,

Konrad Korošec

- delavnica, Mariborska cesta 11. -

Izdelujem strokovnjaško vse nove naprave za luč in moč, ter popravila instalacij in vse v to stroko spadajoča dela.

Poprava elektromotorjev, likalnikov in peči, novo vijanje zažganih elektromotorjev itd., in previjanje iz ene napetosti na drugo. 2—2

Pozor!

Pozor!

Ne zamudite

posetiti popolnoma na novo urejeno in povečano trgovino z mešanim in kolonijalnim blagom in deželnimi pridelki

R. Plavec
CELJE, Vrazov trg 1
(poprej F. Pečnik).

Prvovrstno blago! Najnižje cene!
Točna in solidna posrežba!

Za obilen obisk se vljudno priporoča

R. Plavec

trgovina z mešanim blagom
CELJE, Vrazov trg štev. 1 3-3

Učenca

zdravega in krepkega, iz boljše poštene hiše sprejme v trgovino mešanega blaga trdka Ad. Sulzer v Letušu, Sav. dolina. 3—2

Hišnika

biti mora nad 35 let star, samec, vester in pošten, sprejem. Stalna služba. Prednost imajo mizarskega dela vajeni. Naslov v upravi. 3—2

Dva natakarska vajenca

iz boljše hiše se takoj sprejmeta v kavarni Kos, Celje. Prednost imajo, kateri pri stariših stanujejo. 1061 2—2

Trg. pomočnik

mešane stroke, dober prodajalec in izloženik, se sprejme. Prednost ima manufakturst, ki je vojaščne prost. Klun Janko, trgovina z mešanim blagom, Slovenjgradec. 3—2

Kozolec

v dobrem stanju, na 4 okna naprodaj v Vojniku hiš. št. 13. 2—2

Razglas.

Občina sv. Pavel pri Preboldu odda **gostilno in mesarijo**

v najem za dobo treh let v zakup s 1. februarjem 1924 z enonadstropno hišo, vrtom, mesnico, ledenico, hlevi itd. Gostilna je tik farne cerkve, ob okrajni cesti, v živahnem in prometnem kraju, pol ure od kolodvora, z električno razsvetljavo. Ofertalne ponudbe sprejemajo se do 15. avgusta 1923. Natančnejši pogoji se zvedo vsak ponedeljek in četrtek pri županstvu. 3-2

JETIKA!

Dr. Pečnik ordinira za pljučne bolezni vsak torek in petek v Št. Jurju ob juž. žel. v Slatini pa za notranje bolezni. Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

Priporočam se za izdelovanje

modernega pohištva

iz vsakovrstnega tuzemskega, kakor tudi inozemskega lesa. Brza in solidna posrežba. 10letna garancija in veliko znižane cene. **Spalne sobe vedno v zalogi!** 18—11

Franjo Korun (Wagner)

Št. Jurij ob Taboru (S. d.).

Ant. Lečnik

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 65

SLAMNIKE

v Velikanski izbiri, od najcenejše do najfinjše vrste kupite po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini
R. STERMECKI, CELJE.
Trgovci engros - cene.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obrestuje po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi 6 1/2% Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru

Ustanov. leta 1899.

R. SALMIČ-CELJE (NARODNI DOM)

Ogromna zaloga vsakovrsnih ur, zlatnine, srebrnine, briljantov, optike, očal itd. Najnižje konkurenčne cene. Popravila točno in zanesljivo. Kupujem staro zlato in srebro.

Priporočam svojo bogato zalogo spalnih in jedilnih sob ter raznega novega pohištva.

Marija Baumgartner
Celje, Gosposka ulica štev. 25.

Vila dr. Pečnik
Rogaška Slatina.

Zdravniška penzija, sanatorij. Za bolne na notranjih boleznih, za oslabele in počitka potrebne, za katarje pljučnih vršičkov. Vsa moderna zdravilna sredstva. Obilna izvrstna hrana. Krasna južna lega. Prospekti. 4-4

Pokusite

Žiko

in se prepričajte, da ni okusnejše kave. Nadošča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Pražarna „Žika“, d. z o. z. Ljubljana. Rož. dol.

Hiša

eno ali dvodružinska, z vrtom, krasna lega, četrt ure od Celja, se takoj ugodno proda. Cela hiša kupcu takoj na razpolago. Pismena in ustmena pojasnila: D. Čebin, Celje, Lava 27. 1

Oblastv. koncesijonirana posredovalnica za promet z realitetami
A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI

CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: CELJE

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 50-12

Trgovci in peki pozor!

Trgovci in peki pozor!

Fino zmleto

morsko sol

dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

Stalna večja zaloga.

Josip Kirbiseh, Celje.

Staro lito železo

kupujejo po najvišjih cenah

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

2-1 1084

Oglejte si
manufakturno
trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

55 50-28

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino ino-
zemskega blaga kakor sukno za moške in žen-
ske obleke, čefir, šifon, vse krojaške potrebšči-
ne ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52-25

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usako-
gar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno
obrestovanje. Pošne položnice strankam brez-
plačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod
iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank
in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knji-
žice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih
safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka
sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in na-
kup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvr-
šuje za nje tudi inkaso in druga denarna opr-
avila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu
izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Naznanilo in zahvala!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem z julijem pričel z

izdelovanjem perila

v lastni tovarni v Gaberjih pri Celju

in opustil mojo detailno manufakturno trgovino na Kralja Pe-
tra cesti 5. Tem potom se svojim cenj. odjemalcem na drobno
zahvaljujem ter upam, da bodo ohranili isto naklonjenost mojemu
nasledniku g. M. PŠENIČNIKU, katerega najtopleje priporočam.
Obenem pa priporočam svoje novo podjetje cenj. trgovcem. V
zalogi bodem imel vedno največjo izbiro vseh vrst moškega, ka-
kor tudi ženskega po event. naročilu. Ker sem si nabavil od prvih
inozemskih trvdik blago, zamorem v svojem novem podjetju naj-
ceneje in najsolidneje postreči.

Z odličnim spoštovanjem

Karol Pajk, tov. perila, Celje-Gaberje

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel z julijem

manufakturno in modno trgovino

od g. Karol Pajka, Celje, Kralja Petra c. 5,

katero bodem nadalje vodil z istimi predmeti kot dosedaj in
bodem cenj. odjemalce le z dobrim blagom postregel kot n. pr.:

Sukno, volneno hlačevino, modrovino, šifon,
razno perilo in vse potrebščine za krojače in šivilje.

Opozarjam cenj. občinstvo pri nakupu, da sem cene znatno
znižal ter se za obilen poset najtopleje priporočam.

Cene nizke!

Postrežba solidna in točna!

Z odličnim spoštovanjem

Miloš Pšeničnik.